

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXV. Ч. 198. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 15-го ВЕРЕСНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, SEPTEMBER 15, 1978 No. 198. VOL. LXXXV.

Американець обороняє свободу преси на міжнародній нараді

Дубровник, Югославія. — Леонард Г. Маркс, колишній директор Інформаційної Агенції ЗСА («Ю-Ес-Ай-Ей»), виступаючи минулого понеділка, 11-го вересня, на річній конференції Міжнародного Інституту Інформації, обороняв принцип повної свободи преси в усіх країнах світу і заявив, що пропозиції представників комуністичних держав і деяких країн «третього світу» в справі збільшення контролю урядів над різними засобами масової інформації представляють собою погрозу загрозу для принципу свободи преси.

Маркс, який тепер є секретарем-касіром Світового Комітету для справ вільної преси, сказав, що будь-яка урядова контроль над засобами масової інформації становить загрозу для всіх інших прав людини, бо добре поінформована публіка є запорукою, що урядовим чинникам буде значно

тяжче обмежувати інші свободи і права своїх громадян. Організація Об'єднаних Націй в питанні освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) від 24-го жовтня до 29-го листопада ц. р. розглядає резолюцію в справі засобів масової інформації, яка, між іншим, містить постанову, що преса, телебачення, радіо і т. д. при обговорюванні будь-яких подій, мусить представити версії урядів, інститутів та індивідуальних осіб.

Комуністичний блок і деякі країни «третього світу» твердять, що згадана постанова гарантуватиме «об'єктивне трактування» подій засобами масової інформації, а країни вільного світу вважають, що примусове включення урядової версії в новинки, репортажі тощо надавало б даним урядам надмірну контроль над засобами масової інформації.

Відновлено переговори зі спілкою друкарів ньюйоркських газет

Нью-Йорк. — У вівторок, 12-го вересня відновилися перервані переговори між робітничою спілкою друкарів і видавцями газет «Нью-Йорк Таймс», «Дейлі Ньюс» і «Нью-Йорк Пост». Ці часописи, як уже інформовано, перестали появлятися від 9-го серпня ц. р., бо юнія друкарів проголосила загальний страйк тому, що не могла погодитися з видавцями трьох газетних компаній, які планували зменшити кількість zatrudнених друкарів на протязі кількох наступних років, зокрема тих, які zatrudнені частково. Видавці також не планували приймати нових працівників на місце тих, що відійшли б на емеритурі, та не погоджувалися з

запропонованою профспілкою друкарів підвишкою в зарплатних планах.

Переговори відновилися тоді, коли Теодор Кіл, який спричинився до погодження останнього страйку друкарів ньюйоркських газет в 1962-му році, що тривав 114 днів, зголосив свою участь в переговорах з видавцями трьох газет, як неспадковий дорадник профспілки.

Федеральний посередник Кенет Мофетт вважає, що уряд Кіла в переговорах є «дуже позитивним» чинником, бо Кіл являється професійною особою і хоч Мофетт не сподівається негайної розв'язки, може допомогти в знайденні виходу з сліпого кута.

Нью Джерзі ратифікував додаток до Конституції про Дистрикт Колумбія

Трентон, Н. Дж. — Сейт Нью Джерзі став першим штатом, що схвалив додаток до Конституції, яким надається повноправне представництво в Конгресі Дистрикту Колумбія. За ратифікацію цього конституційного додатку голосувало 59 членів Асамблеї, а проти — 12; в Сенаті — 27 за ратифікацію, а 5 — проти.

Цей додаток до Конституції має бути ратифікований ще 37 штатами, щоб він став законом. Згідно з цим додатком, Дистрикт Колумбія буде

репрезентований двома сенаторами, які усі інші 50 штатів, та одним або двома, в залежності від кількості населення, коли він стане штатом, представниками в Палаті Репрезентантів. Тепер Дистрикт Колумбія має 700.000 населення.

Між іншим, цей конституційний додаток був відкинений Палатою в Сейті Делегів тоді, як в Каліфорнії Асамблея одобриває цей додаток, а Сенат відмовився вживати будь-яких заходів щодо цього додатку до Конституції.

Випадки «легіонерської» недуги в Нью Йорку зросли до 97

Нью-Йорк. — Обраховано, що число осіб, в яких підозрюють симптоми «легіонерської» недуги зросло до 97 випадків. До цього часу було тільки шість застуджаних, в яких стверджено що хвороба. Два випадки з цих шістьох закінчилися смертю. Д-р Вілліам Фог, директор Федерального Центру для контролю над недугою в Атланті, заявив, що над обстеженням «легіонерської» недуги працює група дослідників, які хочуть визначити початок цієї недуги, звідки вона виводиться і як вона попала. Із цієї метою вони виберуть з групи кварталів мод, де ця недуга відновилася, 200-300 осіб переважно середнього віку, тому, що велика частина осіб, в яких підозрювали «легіонерську» недугу і тих, що в них стверджено що хвороба, були у віці понад тридцять років. Досі переведені дослідники вказали 3 до 4 відсотки протитілець — речовин, що

утворюються в організмі, які носії імунітету проти інфекції або алергії — в нормального населення. Д-р Фог сказав, що взято майже 300 проб крові в працівників кварталу моди, але він не може сказати, чи знайдено якийсь рівень антитілець, як у інших осіб.

Посадник Нью-Йорку Едвард Кач сказав, що від часу постанови «легіонерської» недуги — від 1976 року — відновлено 1.000 випадків в Америці. В цьому році стверджено 191 випадків цієї недуги, з чого шість відновлено в Нью-Йорку.

Про останній випадок захворювання на «легіонерську» недугу поінформовано в суботу, 9-го вересня. Жертвою цієї недуги був 58-річний книговед, працівник у кварталі моди. Він вже виздоровів і виїхав з шпиталю.

Щоб запобігти розповсюдженню «легіонерської» недуги — посадник Кач розпорядив пошити вулиці станції на підземках вулиці квартал мод.

1893 — „СВОБОДА“ СПОВНИЛОСЯ 85 РОКІВ — 1978

Сьогодні, 15-го вересня 1978, сповнилося точно 85 років з того часу, як у цьому ж Джерзі Сіті появилосся перше число „Свободи“, яка від того часу безперервно появляється досі, спочатку до 1-го березня 1894 як двотижневик, опісля до серпня 1914-го року як тижневик, від 8-го серпня 1914 до кінця 1920-го року три рази в тиждень, а від 3-го січня 1921 досі як щоденник. У 1-ому числі „Свободи“, крім своєрідного маніфесту основоположника і першого редактора о. Григорія Грушкі, „Браття Русини“, повний передрук цього Заповіту подано замість редакційної на 2-й сторінці в цьому числі, поміщено на тій же першій сторінці ще „Вісті зі Старого Краю“, про велику повінь на „нашій Лемківщині і зеленій Буквині“ та короткий „Образ темноти“ про „чарівницю“ в мадлярському селі. Більшість другої сторінки це знову „Вісті зі Старого Краю“, короткий „Політичний перегляд“ та вістка про „Американську Русь“, точніше — про вже другий з черги „пікнік“ в Джерзі Сіті. На 3-ій сторінці: адрес „Свободи“ і висноження англійською мовою, що це „одинока руська політична газета в цій країні, з великим тиражем в 3'една-

них Стейтах, отже вартісний засіб оголошеневої пропаганди“. Далі: знову вістки з „Американської Русі“ — з Елізабету, Трентону, Оліфанту, Піттсбургу і Вілксбері, де „дуже величаво відбулося посвячення руської православної церкви“. Опісля вірші „До Свободи“ Федоровича та висноження, що „наша газета присвячена робітничій справі“. На тій же сторінці ще коментар „Чого нам треба“ і відповідь: „Американських паперів“ і заклик, щоб „браття русини не спали, але рухались та вибирали папери, якщо хочуть тут жити так, як живуть інші“. Сторінка кінчиться оповіданням про „ковалів і чорта“ — переклад з італійського. На 4-й сторінці — „Кілька слів писемкаві „о русинах“ з „Пшицяля людю“ з обуренням проти „одного польського дурсвіта, який засадивши окуляри премудрого Соломона на свій почервонілий від горілки ніс, одним замахом свого дурного пера змалював наш народ пицьким, лівиним, темним бонгузом“. Кінчиться це перше число „Свободи“ 85 років тому „Останніми вістями“, коротким коментарем „про холеру“ і „буду“ та на самому кінці „Прошеніє“ вислати передплату.

Фотокопія (поміщена) першої сторінки першого числа „Свободи“. Побіч — о. Григорій Грушка, основоположник і перший редактор „Свободи“.

УККА І УНСОЮЗ СПОНЗОРУЮТЬ ЧЕРГОВУ АКЦІЮ В КОНГРЕСІ ЗСА В ОБОРОНІ УКРАЇНИ

Вашінгтон. — У четвер, 5-го жовтня, тут відбувається чергова зустріч представників української громади з членами обидвох Палат Конгресу, метою якої буде поінформувати законодавців про порушення людських і національних прав в підсоветській Україні, подібно як це зроблено 18-го травня 1977-го року під час зустрічі, якою завершено кількадеву акцію Українського Народного Союзу в обороні політичних в'язнів і прав людини в Україні.

Спонзорами жовтневої зустрічі будуть Український Конгресовий Комітет Америки і Український Народний Союз, а зустріч із законодавцями заплановано від 5-ої до 8-ої год. вечора. Цю зустріч заплановано саме на жовтень з уаги на те, що в тому місяці Об'єднані Нації відзначають День Політичного В'язня. Господарями цієї зустрічі будуть республіканський сенатор Роберт Дол із Кензасу і демократичний сенатор Деніел Мойніген з Нью-Йорку.

Ініціатива щодо жовтневої зустрічі із законодавцями відносно справи прав людини в Україні виникла в четвер, 9-го серпня, коли сенатор Дол, кандидат на віцепрезидента в 1976-му році, відбув зустріч з д-ром Мироном Куропасом, заступником головного представника УНСОЮЗу і проф. Тарасом Шмагалю, головним редактором УНСОЮЗу, на якій були присутні теж Євген Іванів, колишній головний радник УНСОЮЗу і теперішній асистент республіканського сенатора Джески Шмита із Нью-Мексіко, та Андрій Федінський, асистент сенатора

Дола. Під час зустрічі 9-го серпня стверджено, що акція УНСОЮЗу в обороні українських політичних в'язнів в травні 1977-го року мала дуже позитивні наслідки, бо познайомила членів Конгресу з питанням порушення прав людини в Україні комуністичними властями, як теж із можливими заходами оборони тих прав і політичних в'язнів, що у відповідній мірі спричинилося до того, що аж 33 сенатори підписали лист до першого секретаря компартії України Володимира Щербинського в обороні політв'язня Левака Лук'яненка та інших членів Української Гельсінської Групи. Як відомо, сенатори Дол і Шмйт були ініціаторами цього листа.

Андрій Федінський та Євген Іванів поінформували, що під час минулорічної акції УНСОЮЗу і після неї до канцелярії сенаторів Дол і Шмита, як теж інших членів Конгресу надливалася велика кількість листів і телеграм в справі українських політичних в'язнів, що теж сприяло більшому зацікавленню законодавців справою прав людини в Україні, чи радше порушенням цих прав советськими властями.

З уаги на успіх минулорічної акції УНСОЮЗу, д-р Куропас і проф. Шмагала під час зустрічі із сенатором Долом 9-го серпня запросили його бути одним з господарів зустрічі української громади із законодавцями 5-го жовтня ц. р., на що він радо погодився. Як згадано, другим господарем буде сенатор Мойніген із Нью-Йорку, а зустріч прохотитиме під спільним спонзорством УККА і УНСОЮЗу.

Крофорд побоюється шикан

Чикаго, Іл. — Ройтер інформус, що Франсіс Джей Крофорд, американський бізнесмен, який довгий час був репрезентантом великої компанії сільськогосподарських машин в Москві, а опісля був арештований агентами КГБ із заарештованим забороненою валютою, заявив в понеділок, 11-го вересня ц. р., кореспондентам, що він побоюється советських шикан супроти чужинців в Советському Союзі, бо практично беручи, випадок, який

трапився з ним в Москві, може статися з кожним чужинцем, який не користується документом дипломатичної недоторканості.

„Ця обставина мене дуже турбує, — заявив Крофорд, — бо в такій атмосфері дуже тяжко працювати“. Помимо його переживань, Крофорд готовий повернутися до Східної Європи і навіть до Москви, бо — на його думку — хтось мусить виконувати службу у тих країнах, де немає демократичної форми правління.

Зустріч в бюрі сенатора Дола. На фото (зліва): Євген Іванів, д-р Мiron Куропас, сенатор Боб Дол, Андрій Федінський і проф. Тарас Шмагала.

Ще один советський шпигун стане перед судом ЗСА

Ньюарк, Н. Дж. — Обвинувачений за шпигунство в користь Советського Союзу 35-річний Іван Рогальський, який останніх 14 місяців перебував у шпиталі за умовою хвороби, де численні спеціалісти перевіряли стан його здоров'я, бо він стверджує, що службовці ЕФ-Бі-Ай намагалися „прополікувати йому мозок“ при допомозі електронних сигналів, стане перед судом в наступному тиждні, бо прокуратура хоче встановити чи Рогальський дійсно умово хворий, чи він симулює з метою оминуту суду. Обвинувачений був звільнений недавно з в'язничого шпиталю у Спрінгфілді, Монтана, де він переходив спеціальні badania і лікарі-спеціалісти встановили, що він ментально здоровий та може стати перед судом і

відповісти за свої вчинки. Якщо суддя, переглянувши медичні документи і поговоривши з обвинуваченим, встановить дату розправи, то це вже буде другий політичний процес в Сейті Нью Джерзі над советськими шпигунами; 27-го вересня ц. р. має розпочатися суд над колишніми урядовцями советської місії до Організації Об'єднаних Націй, які намагалися купити за 20.000 доларів засекречені матеріали від старшин морської флотії ЗСА, які мали відношення до оборони 3'єднаних Стейтів Америки. Покищо цей процес був відкладений у зв'язку з приїздом до Америки міністра закордонних справ СССР Андрея Громика, який приїде на зустріч з державним секретарем Сайрусом Венсом.

І в Коломиї збудовано „Палац щастя“

Київська „Радянська Україна“ інформус, що в Коломиї — „центрі старовинного міста над Прутом“ — побудовано двоповерховий будинок, прикрашений оригінальною архітектурою. Це „Палац щастя“ — один із

найкращих на Прикарпатті. Площа його залі і кімнат сягає 600 квадратних метрів. Прикрашуючи що будувало, використано скло, мистецький паркет та текстиль. У „Палаці щастя“ відбудується школа молодого покоління.

Кастро розгортає свою активність в Африці

Нейробі, Кенія. — Ройтер інформус, що диктатор Куби Фідель Кастро прибув у вівторок, 12-го вересня ц. р., до Етіопії, щоб взяти участь у святкуваннях 4-ої річниці повалення монархії в Етіопії, усунення від влади імператора Гайле Селасіє і встановлення там „народної“ влади під керівництвом полковника Гайле Менгісту Меріам, який особисто виїхав на летище, щоб привітати кубинського диктатора, а раніше виступав на великому мітингу в столиці Аддіс Абаба, критикуючи закордонну політику Китайської Народної Республіки. Етіопійське радіо повідомило, що приїзд Кастро дещо припинився у зв'язку з поганого погодою, але коментарем не висножував де знаходився Кастро у міжчасі, бо з Куби він виїхав ще в неділю. Опісля стало відомо, що Фідель Кастро по дорозі до Етіопії поступив до Советського Союзу і зустрівся там на короткій розмові з прем'єром Алексієм Косигінін та іншими советськими верховодами. Про це коротко повідомило советське радіо, передачу якого переловлено в Лондоні, Англія. Кастро, згідно з ранішими інформаціями, має також замір зустрінутися з представниками „Патріотичного Фронту“, а зокрема з Робертом Мугабє, керівником партизанських частин стационованих в Замбії, які ведуть війну проти уряду білої меншости в Родезії, і планувати з ним можливість поширення партизанської війни.

Лідер „Патріотичного Фронту“ відмовляється переговорювати з родезійським урядом

Лусака, Замбія. — Джозуа Нкомо, один з лідерів радикального „Патріотичного Фронту“, який веде збройну партизанську боротьбу проти тимчасового уряду Родезії, до якого, крім білого прем'єра Іяна Сміта, входять також провідники поміркованих фракцій чорної більшости тієї африканської країни, у понеділок, 11-го вересня, заявив, що відмовляється від будь-яких дальших мирових переговорів із тимчасовим урядом, як теж не братиме участі в загальній мировій конференції, яку пропонують ЗСА та Британія.

Нкомо виголосив що

Верховної Ради СССР, який також прибув до Етіопії в характері офіційного представника на святкуваннях перемоги військової хунти, що їх організував і переводить з великим розголосом полк. Меріам. Кузнєцов, виступаючи на парадному бенкеті, влаштованому для офіційних представників урядів, заявив, що Советський Союз не змінює свого відношення до Етіопії і допомагатиме їй в будучому чим тільки зможе.

Етіопійський диктатор полк. Меріам, дякуючи представникові СССР за уделену досі допомогу, атакував „китайських воєнних ворохобників“, які, мовляв, усіма засобами хочуть довести світ до третьої світової війни, працюючи спільно з американською Центральною Розвідною Агенцією. Меріам зокрема відмічав появу нових китайських керівників, згадав про поїздку голови китайської Комуністичної партії Гуа Куо-фенга до Румунії, Югославії й Ірану, натякнув на піддержку Китайською Народною Республікою „правих реакційних урядів“, картая Пекін за війну між В'єтнамом і Камбоджею, скинувши уся вину на Китай за ворожечу між КНР і В'єтнамом. Який, мовляв, тільки що закінчив 30-річну війну з „французькими і американськими імперіалістами“ та запевняв, що його країна, тобто Етіопія, все буде піддержувати „мирну“ політику Советського Союзу.

Політичні спостерігачі вважають, що святкування в Аддіс Абаба були зорганізовані для того, щоб ще раз продемонструвати советські впливи в Африці.

Перша група американців з родинами покидає Кубу

Вашінгтон. — Представник Державного Департаменту Годдінг Картер III заявив на пресконференції, що перша група американців у кількості 66 осіб і 64-ох членів їхніх родин, кубинських громадян, дістали дозвіл на виїзд і покидають Кубу. Деякі з них чекали біля вісімнадцяти років на виїзд з Куби та звільнити 1.000 політичних в'язнів, против-

ників кубинського режиму. Як поінформував речник Державного Департаменту, приблизно 480 американських громадян на Кубі зголосили виїхати з Куби до 3'єднаних Стейтів Америки. Тепер підготовляють літаки для перевезення їх до Маямі.

Він також додав, що ЗСА вислали групу службовців до Гавани минулого понеділка, щоб перевірити та оформити папери на виїзд членів першої групи в числі 150 кубинських політичних в'язнів.

Советський театр... „відкриває завісу“

Київська газета „Культура і життя“ у своїй передовій „Театр відкриває завісу“, унаслідок авторів драм і читача, який характером повинні позначатися цюгоричні драми. Автор передової вважає, що перш усього в цюгоричній драматургії по-

винна бути „увага до сучасної теми“. У ній також треба, — твердить автор, — показати „важливі суспільні процеси і конфлікти, відтворення того нового, що прийшло у нашу дійсність, стало частиною особистих долів радянських людей“.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОЮЗУ 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07301

85 років тому: завжди актуальне

Щодо дня точно 85 років тому, 15-го вересня 1893, в Джерсі Сіті появилася перше число "Свободи", яка безперервно появляється досі та є сьогодні найстарішою українською газетою в світі, включно з Україною. У тому ж 1-му числі основоположник і перший редактор "Свободи" о. Григорій Грушка надрукував на 1-й сторінці вивчення причин і цілей "Свободи", що практично стало ідеологічною базою та програмою не тільки самої "Свободи", але й створеного пів року пізніше з її ініціативи Українського Народного Союзу, а з ним і Американської України. Думки з того першого своєрідного маніфесту "Свободи" з-перед 85 років у відповідному достосованні до часу і обставин не втрачають своєї актуальності і сьогодні, отже для відміни 85-річчя "Свободи" передруковуємо ту статтю в її оригінальному звучанні із деякими тільки прависними змінами:

БРАТТЯ РУСИНИ!

Пускаючи сей перший номер нашої часописи в широкий світ, кличемо до Вас широким братнім голосом: Прийміть і повітайте як свою "Свободу"!

Русини!

Як колись давно в неволі, в кайданах стогнав ізраїльський народ під правлінням жорстоких деспотів фараонів, так до сего дня стогне, конас в невольничій ярмі під чужим пануванням руський рід!... Жидам післяв Бог Мойсея, як освободителя із єгипетської неволі. Нам його не пішло, еси нарід сам не буде дбати про те, щоб якнайшкоро розв'язати пута і повними грудьми віддихнути свіжм воздухом свободи! Но куда дорога до храму євї богині — де її шукати, як отримати ту, так желану свободу?

Розп'ятий на хресті Спаситель сказав: „Істина освободить вас“. Правда одна може нам дати свободу! Се річ неспорима, що тільки ті люди стали свободними, котрі, знайшовши правду, пізнали свою гідність, народне достоїнство, свої права, Богом і природою дані, стрясли зі себе душевне ярмо невіжества, ярмо тілесного гніту і так стали свободними, вільними панами своєї землі, свого ділянка, народного розвою в силі, в знанню і в багатстві. Такий нарід називаємо днес народом сильним, незалежним, багатим, котрий з запалею похідною просвіти і поступу в руках несе і розсіває зерно цивілізації і людськості в найтемніші закутки дикой Африки.

Ми, русини, днес питаємо, чому німці, французи, американці суть вільними і багатими, а ми одні, обдерті на багатій в урожай землі, чужим кланяємося богам і свій кривавий піт і працю мусимо в чужу складати столу, а самі з голоду гинемо? А шогірше, ми навіть метрики народної назви не маємо, наколи кожне дике племя в Африці означене певним сталім ім'ям через учення, а нас, чорт зна, як зовуть — бо ми невольники і по номеру нас кличуть, як треба дати останню корову на податок, або кров свою проливати на чужих нивах та на чужу користь.

Тому, бо руський нарід не мав часу на те, щоб у себе вдома працювати над укріпленням руського духу, над соєдиненням своїх сил і так дати в спадщину своїм внукам та правнукам народну незалежність і політичне значіння, наколи дріт народи звивалися охоче і спокійно коло роботи на власному полі народного самопознання. Русин мусів віками стояти на варті і проливати свою кров на полі битви з дикими ордами татарськими і бусурманськими, щоб своїми благородними грудьми зробити непробійну стіну для європейської цивілізації проти азійського варварства.

А що ж з того? Днес, видих тільки високі могили свідчать о хоробрість і героїство наших прапідів за святу свободу, котрі починили руську землю своїми кістями, напоїли святою руською кров'ю, на котрій тепер ляж, німцї і жиди пшеницю сіє, а нам, рідним синам той землі, кажуть полювати їсти, за котру ще треба дорого платити.

Русини!

Така наша доля, така наша судьба на тій землі, де ми вперше світ узрили і перший крик видали з наших невинних грудей: „Хліба, мамо, хліба, з голоду вмираю“... Та нуджа, той недостаток найбільше дався чути по сей і по тій стороні населених Карпат. Люди почали виходити громадами в Угорщину за кавалком хліба. Аж наостанку почули, що єсть десь якась Америка, і ну пускалися за далекий широкий Атлантик.

Біда зажене всюди, а як каже один старий латинник: „Біда не знає перешкод“. Не минуло двадцять літ тому назад, як тисячі й тисячі руського народу підбуєм на вольній, гостинній американській землі.

О, незломна сило руського духа! О, віро руська, твердіша від гранітових скель віковичо зеленого Бескида Русин, бурлака, на чужій землі, нікому незнаний, усім чужий, невідомий ані язика, ані права того народу, де забував, в короткім часі, працюючи, мов той хробачок, під землею, за тяжко зароблений грїш сам побудував собі руські церкви без жадної чужої помічі, позакладались руські братства взаємної помічі — словом, русин, скинувши тільки з себе полатану гуньку, показав що в нього за сила, наколи чужий його не гніте, не запягає в ярмо неволі.

Народе Руський!

Ти показав еси, яка в тебе сильна віра, яка в тебе терпеливість, яка в тебе постійність!

Слава, слава та честь тобі, о народе мій! Хто тут в Америці твій хліб їсть, а о твоє добро, о твою просвіту не дбає, да будеть Богом і людьми проклятий! Ти во власних силах ішов дорогою, котра веде до правди, а правда — до свободи. Но тепер оглядаєшся за провідником, котрий би завів тебе до храму свободи.

Тим провідником власне єсть часопис „Свобода“. Нашою задачо єсть: просвіщати руський нарід, боронити його честь од ворожих нападів, вказати дорогу до поступу, до цивілізації, до добробуту.

Дальше — святім буде обов'язком сохрняти межі народом його сокровища, то єсть, віру, обряд і мову.

Накінеш, будемо старатися, щоби Ти, народе руський, пізнав свою честь і, як руський народ, лунув в одну велику громаду, яко то роблять наші собраття чехи,

ТОРГІВЛЯ І ПОЛІТИКА

(В.Л.ш) — Агентство Асоційейтед Пресс інформувало минулого тижня, що до південноамериканської країни Венесуелі прибув з офіційною візитою прем'єр-міністер еспанського уряду Адольфо Суарез з метою скріплення існуючих відносин між Еспанією і Венесуелою, а також поліпшення торговельних зв'язків між обома країнами.

Суарез ширю і дуже відкрито вітали в часі приїзду і переговорів; він поклав вінок на гробі Сімона Болівара, зустрівся з президентом Карлосом Перезом, розмовляв з членами уряду і приватно з багатьма іншими визначними особами країни, запевняв для Еспанії дальшу тісну співпрацю Венесуелі, наладив справу доставки нафти тощо. Взагалі поїздку Суареза можна б уважати дуже успішною, якщо б він був обмежився до відвідин у Венесуелі і зрезигнував з відвідин Куби, від чого його відмовляли деякі політичні еспанські політики. Своїми бо відвідинами в Гавані Суарез з одного боку наніс чимало шкоди молодій еспанській демократії, а з другого — підбудував таємний режим Фідела Кастра, сьогоднішнього найвирішнішого васала Москви, за посередництвом якого комуністично-московські імперіалістичні ідеї і революційні до новопосталих країн Африки. Крім того, еспанський прем'єр є першим представником своєї країни, який відвідує Кубу після перебрання там влади комуністами, і один із перших державних мужів на Заході, які відвідали острів після 1959 року.

Випередив його у цьому відношенні тільки колишній прем'єр Швейцарії Олоф Пальме, який, не зважаючи на перестороги і критику, склав в 1975 році офіційну візиту кубинському диктаторові.

І знову ж такі торгівля відіграла тут чималу роллю, бо Куба вже сьогодні є чи не найкращим імпортером еспанських товарів в Латинській Америці. Важливою темою переговорів між прем'єром Суарезом і диктатором Кастром були справи двобічної торговельної угоди, яку підпишуть обидві країни з хвилиною вигаснення існуючої в кінці 1978 року. Крім того, Еспанія захищена в одержуванні нафти по зниженій ціні, а це може статися тільки тоді, коли Мексика, яка доставляє нафту для Еспанії, скерує свої транспорти на Кубу, натомість СССР доплатить свою нафту для Еспанії. Такий маневр заощадив би урядові Суареза мільйони доларів річно, виплачувані досі на транспорт.

Ніхто, включно з Суарезом, не застанається, які наслідки можуть виникнути з такої торгівлі, не кажучи вже про поширення російських впливів в Еспанії, про що Москва старастя вже віддавна. Еспанська газета „Ель Люча“ вже раніше писала, що СССР вимагає від еспанського уряду права на користування пристанню Альхесірас, недалеко Гібральтару. Під плащиком „рибної бази“ кремлівські диктатори хочуть влаштувати там свою точку опору для воєнних кораблів. Середземне море і Атлантик переповнені советськими військовими кораблями, які мають створити „пригоду атмосферу“ для советського тиску. Крім того, СССР виступає проти приступлення Еспанії до Північно-Атлантичного Оборонного Союзу і Європейської Економічної Спільноти, а советські дипломати розвивали в Мадриді й інших більших містах Еспанії „широку діяльність“, яка закінчилась виникненням з еспанської території кількох советських шпигунів з дипломатичними паптерами.

Нерозважність Суареза могла б довести до того, що Еспанія за обмеження ціни на нафту могла заплатити своєю суверенністю.

Контакт з хемікалами спричиняє недугу рака

Вашінгтон. — Американські науковці з Крайового Інституту для дослідів над раком та Крайовий Науковий Інститут для збереження здорового доквіля ствердили, що 20-відсотковим спричинником недуги рака — принаймні вчетверо більше від попередніх обрахувань — є азбест та інші хемікалії, на які наражені працівники, які знаходяться поблизу тих хемікалій. Статистика цих двох Інститутів виказує, що 67,000 американців річно дістають рака легень, кишок та іншого роду тільки зі самого азбесту, тобто 17 відсотків річної рати захворювань на рака в Америці. У цьому звідом-

ленні також віднотовано, що в більшості недугу рака не спричинює тільки один фактор. Науковці заважили, що поміж 8 до 11 мільйонів американських робітників були виставлені на діяння азбесту під час Другої світової війни, працюючи на верфях — місях, де будують і ремонтують кораблі — та на інших будівлях, а два мільйони ще й досі трудяться при тому роду праці. Тому уряд недавно видав інформаційну програму, щоб перестерегти тих робітників, які працювали на верфях, додержуючи їм перейти лікарські оглядини.

М. Хом'як

ПРО ПОЧАТКИ ДВОМОВНОГО ШКІЛЬНИЦТВА В АЛЬБЕРТІ

[Інтерв'ю з адв. П. Саварином]

[2]

16. П.: І що ж ви написали в своїм меморіалі на тему української мови в державних школах Альберти?

В.: Обгрунтовували наперед багатомовність, на сторінках 6-13 меморіалу на 16 сторінках ми вивчили становище української мови в школах Альберти і в університетах, і домагалися, крім зміни шкільних законів, ось чого: а) навчання української мови від 1-12 класів, принаймні 1 годину кожного дня, б) виборних курсів українською мовою з літератури та історії українського народу, в) виборних курсів англійською і французькою мовами на тему внеску національних груп у

словаки, поляки тут, в Америці, щоб не оставати позаду інших народів, котрі викресли уже луччу долю для себе.

Родимші!

Судьба і доля першої правдиво руської газети тут, в Америці, залежить од Вас. Кожного русина-патріота єсть святим обов'язком нашу „Свободу“ підтримувати і так причинитися до її розвитку, до її існування.

Подайте нам помічну руку в так святій справі, а ми з Богом ідемо шукати істини, а істина веде до свободи, котра одна освободить нас, як сказано спочатку.

Вшануймо мучеників Великого Голоду

У першій половині 1978 року сповнилася трагічна річниця Великого Голоду в Україні, до якого свідомо довели червона Московія, уряд і комуністичну партію якої очолював тоді Йосиф Сталін. Пам'ять про мучеників того голоду дабавливо переходує Українську Православну Церкву поза межми батьківщини. На молитовний спогад про них збудовано Церкву-Пам'ятник в Осередку Української Православної Церкви в Бавнд Бруку у ЗСА. З доурчення Собору Церкви, шороку, в Помінальну Суботу перед Святм Тройцї, в усіх храмах нашої Церкви відправляються панахиди за душі страдників і мучеників Великого Голоду. У цьому 1978 році, для відзначення 45-ї річницї Голоду 1932-33 років, Блаженний Владика Митрополит визначив Провідну Неділю (7 травня), коли на цвинтарі Церкви-Пам'ятника у Бавнд Бруку збирається кілька тисяч українських патріотів. Цього річчя Провідна Неділя збирала понад 5.000 прочан, які в глибокому молитовному настрою схиляли свої голови перед невідомими вже могилами мучеників Великого Голоду. Вістку про цю зворушливу і многолюдну урочистість доносили на Україну радіо-вісники Америки і Європи, що й об'єднали нас, вільних, з поневоленими нашими братами і сестрами на Батьківщині.

Вшанування мучеників Великого Голоду у цього річчя Провідну Неділю 7 травня в Осередку нашої Церкви в Бавнд Бруку було величчм, многолюдним і, що головне, спонтанним. Виставило для цього всього кілька повідомлень, що їх подав Провід Церкви у пресі, запрошуючи водночас широко українську громаду до спільної молитви. На жаль, не бачили люди тієї Неділі репрезентатив громадських організацій, зокрема зорганізованої молоді, які казали, тільки тому, що ті організації не мали спеціальних іменних запрошень. На щастя тлі гідним подиву і добрим прикладом для інших залишились Братство Дивізійників та інші організації українських ветеранів, які не чекаючи на запрошення, від років стають у Провідну Неділю у Бавнд Бруку струнку лавою і з прапорами не тільки над могилами своїх побратимів по зброї, але й над могилами всіх тих, кого Господь обдарував ласкою — спочивати серед рідних і близьких їм по крові і кості, під покровом і в лагідному заступництві величчї Церкви-Пам'ятника. Цим лицарям без казми — дивізійникам і ветеранам належить щира подяка за те, що в цього річчя Провідну Неділю зуміли вони впорядкувати несподівано

велику громаду людей та дали тим людям нагоду пережити зворушливе об'єднання в молитві за душі мучеників Великого Голоду. Після того з'явилась ініціатива за покликання до життя Громадського Комітету, створеного на широкій базі представництва у ньому всіх громадських організацій в ЗСА. Ініціатива у цьому напрямку виявила першою організацією ДОБРУС, звертаючись до Консисторії нашої Церкви з проханням допомогти здійснити цей задум. В зв'язку з цим, 29-го липня, в приміщенні Консисторії, відбулись численні збори представників українських громадських організацій, на яких покликано до дії Всеукраїнський Комітет для жертв Великого Голоду на Україні у його 45-річчя про що президія Комітету й повідомила Владика митрополита своїм листом з 8-го серпня, інформуючи водночас, що жалобно урочистість заплянована на неділю, 22-го жовтня, в Осередку Української Православної Церкви в Бавнд Бруку.

Владика Митрополит, який повернувся з кількотижневого перебування в Австралії щойно в перших днях серпня, привітав громадську ініціативу і поблагословив відбуття урочистості в Осередку нашої Церкви у Бавнд Бруку в неділю 22-го жовтня та побажав Комітету успіху в праці, запевняючи водночас, що наша Церква подбає, щоб релігійна частина урочистості була величчю.

Що ж торкається світської частини Урочистості, тигар відповідальності, яку взяв на себе Всеукраїнський Комітет, то, при нагоді перший відвідин Владика митрополита представниками президії Комітету у неділю, 27-го серпня Владика висловив кілька побажань і порад, скерованих насамперед на те, щоб жалобна урочистість у неділю 22-го жовтня стала дійсно всенародною маніфестацією наших почувань та залишилась свідомством виконання почесного обов'язку і гідного вшанування жертв Великого Голоду. Залишається тільки побажати, як сказав Владика, щоб широка українська громада в ЗСА допомогла Комітету виконати цей, дійсно почесний обов'язок.

За Канцелярію Митрополита УПЦеркви в ЗСА
Прот. Ф. Істочин

**Вступайте
в члени
УНСОЮЗУ!**

Степан Куропас

85-РІЧЧЯ „СВОБОДИ“ В ЧІКАГО

Сьогодні „Свободі“ — сказавши словами її основоположника і першого редактора о. Григорія Грушки — „свершилася“ 85 років. Точно 85 років тому, 15-го вересня 1893 року, появилася перше число „Свободи“, яка відмінно від американських газет мала тоді і має сьогодні ще додаткові цілі і завдання. „Свобода“ була „словом в началі“ Американської України.

Американські газети читають на новинки, мініють власників, шукають оголошень, які не раз йдуть у розріз з інтересами читачів. „Свобода“ не шукала сенсаций, вона правдиво інформувала своїх і чужих. „Свобода“ — як писав о. Грушка — стала провідником, який мав завести українців до храму свободи. Американський українець шукав за таким провідником.

Як „Свобода“ стала провідником, то мусіла вести. Вона мусіла займати становище до різних українських питань в Америці, Канаді й Україні. Вона не могла бути струмом та ховати голову в пісок.

Сьогодні „Свободі“ сповнилося уже 85 років, вона молода. Вона мала щастя мати визначних людей за редакторів. Такий пресовий титан як сл. п. д-р Лука Мишуга болів не раз, що „Свобода“, хоч зробила багато для нашого народу в Америці, як і для української справи, мала б куди більше довершити. На 23-ій Конвенції УНСОЮЗУ у Вашингтоні 1954 року він закликав: „Допоможіть найбільшій об'єдн. „Свободі“, щоби вона могла розпустити свої крила на всю ширину і довжину, бо щось ліпшого, ідейнішого, тривалішого та впливовішого уже на цій землі не збудуємо“. 24 роки пізніше ті слова великого редактора „Свободи“ д-ра Луки Мишуги правдиві, як Господь Слово“.

Тому теж українські громади вітають „Свободу“ з її роковинами. Робить це й велика громада Чикаго. У дні 16-го і 17-го вересня Окружний Комітет УНСОЮЗУ влаштує дводенну імпрезу, подорожні якої подано в оголошеннях, летючках, афішах, радіопередачах. Для такого важливого 85-річчя Ювілята один день замало. Головний Екзекутивний Комітет УНСОЮЗУ, редактори „Свободи“, Українського Тижневика“ і „Веселки“ візьмуть участь у святкуваннях. Треба великій громаді Чикаго побачити всіх тих людей, що словом і ділом хочуть допомогти „Свободі“ розвинути свої крила, і допомогти УНСОЮЗОВІ рости, бо вже нічого кращого.

(Закінчення на ст. 3-ій)

Степан Голяш

„СВОБОДА“ НА ЛЕМКІВЩИНІ

Один із найстаріших та найбільш почитаних часописів у вільному світі — це наш щоденник „Свобода“.

Від самих початків до сьогоднішнього „Свобода“ стояла і стоїть на одних і незмінних позиціях: служіння громаді та її розв'язці і допомогі українському народові в його змаганнях до волі. Мої перші зустрічі з „Свободою“ були на Лемківщині в роках 1945, 46 і 47. Ми були тоді в збройній боротьбі із сучасною комуністичною Польщею „Свобода“ приходила до місцевих селян не легально. Хтось, виславляючи пакунок, обвивав деякі речі газетним папером, хтось інший вкладав цілу газету, виповнюючи прогалину в паці, й не здавав собі справи, що ці газети знайдуть читачів, і то дуже багато. Люди передавали газети повстанцям, а ми читали, передруковували та розсилали на всі сторони.

Раділи ми, читаючи „Свободу“, що десь далеко, за океаном, пишуть правду про нас, радіють нашим успіхам та б'ють Москву, доказуючи її злочини.

1946 року УПА на Лемківщині подала сильні акції проти польських пограничників, які втекли на Словаччину. Ціла сім'я Лемківщина була вільною. Тут панувала рідна українська влада.

В тому часі навізали ми контакт з українцями Пришвінцями, які вислали листи із Лемківщини до Америки через Чехо-Словаччину. Написав я тоді два листи до „Свободи“, „Америку“. Відпис одного листа маю.

„31 рік тому писав я в імені всіх повстанців, дякуючи „Свободі“ за правдиву поставу та добре редагування часопису.

Чи сьогодні можна щось іншого сказати про нашу 85-літню „Свободу“?

Вона не постарілась, вона десь молода, свіжа, повна енергії та запалу. Вона десь кличе нарід до праці, до єдності, вона унагромаджує наше суспільно-громадське життя. „Свобода“ завжди першою подає вістки з України, про її змаг за волю, про наших воєнних незламних борців та в'язнів, оборонців прав рідного народу.

„Свобода“ це милій гість в кожній українській хаті, це розрада та духовне піднесення для читачів, це зв'язок із українцями в діаспорі.

Чикаго, Ілл.

культуру скарбницю Канади, г) курсу про Східну Європу в 9-й класі (бож не всі ми „росіяни“), д) координатора української програми при міністерстві освіти, е) фінансової допомоги школам на закуп навчальних матеріалів, підручників і посібників, і) стипендій учителям інших мов на підвищення їх кваліфікації, е) фінансової допомоги на переклади української літератури на англійську і французьку мови.

17. П.: Чи ви домагалися права вживати українську мову як навчальну мову?

В.: Права вживати національні (етнічні) мови як навчальні мови в школах ми домагалися уже під час зустрічі із кабінетом міністрів як ідеальної розв'язки культурних потреб національних (етнічних) меншин у багатомовній демократичній країні, а в меморіалі ми домагалися тільки викладів з української літератури та історії українською мовою. Про ширші „мовні права“, зрештою говорив прем'єр Гарі Стром на бенкеті КУК 24 квітня 1971 р., на яким він, поклинаючись на наш меморіал, проголосив „нову культурну політику“ в Альберті.

18. П.: Коли ж передано меморіал урядові і хто подбав про це?

В.: Зустріч КБ з урядом відбулася 14 квітня 1971 р., а подбав про це секретар комітету Лаврентій Дікур.

19. П.: Хто взяв участь у зустрічі КБ з урядом?

В.: До делегації входили панове: Лаврентій Дікур, Ростислав Дзенік, Роман Остапешський (голова КУК), д-р Левко Г. Фарина (голова КУПІП) і я, як провідник делегації, а від уряду прем'єр Гарі Стром, міністер освіти Роберт Кларк, міністер Юстиції Ед Гергарт та міністер культури Амвросій Головач.

20. П.: Якій же ж був вислід, точніше — чи уряд змінив шкільний закон?

В.: Вислід був знаменитий: уряд не тільки змінив шкільний закон, не тільки дозволив на навчання інших мов від першої класи, але й завів навчання в рідних мовах — а тим самим на двомовне українсько-англійське навчання. Але іронія долі була в тому, що кілька місяців пізніше (30 серпня 1971 р.) партія соціального кредиту прем'єра Строма відійшла від влади, і нашому комітету довелося рік пізніше, звернутися знову меморіалом, тим разом до нового консервативного уряду.

21. П.: Хто ж приготував новий меморіал до нового, вже консервативного уряду і коли його передано?

В.: Новий меморіал приготував знову КБ, тепер уже в такій складі: Лаврентій Дікур, Василь Косташ, д-р Манолій Пулуп, Роман Остапешський і я. Його передано урядові 16 травня 1972 року.

22. П.: Чи новий меморіал різнився від попереднього?

В.: В основі — не різнився, але в новім меморіалі ми вже не обгрунтовували багатомовності, тільки домагалися її здійснення; точніше — фінансової допомоги для двомовного шкільництва, а одночасно: а) менших клас, б) спеціального приладдя, нпр. машинок до писання, фільмів, слухових апаратів, підручників, в) семінарів або літніх курсів для учителів, г) переробку учнів до двомовних шкіл, і т. д.

23. П.: Як ж була реакція консервативного уряду?

В.: Властиво — добра, але трудність в організації: право в теорії — це одна річ, а в практиці — зовсім інша. Закон давав право на двомовне навчання „на бажання батьків і за дозволом шкільних рад“, а ми тоді ще не мали ні одного ні другого. Зрештою, літо 1972 р. проминуло в організуванні і під враженням другої альбертської конференції багатомовності.

24. П.: І що ж далі?

В.: Далі почались „делікатні“ розмови і зустрічі з міністрами й урядовцями. Щастя в тому, що з партії, яка прийшла до влади, було вибрано багато послів-українців і я теж належав до неї, тому влаштувати зустрічі і розмови було розмірно легко.

25. П.: І з ким вели ви розмови?

В.: З міністрами. І так 20 жовтня 1972 р. з міністром культури Горстом Шмідом; 17 січня 1973 р. з міністром праці д-ром Альбертом Гоголем, (для якого, а крім нього для Шміда, Фостера і Гайндмена, я навіть приготував окрему 70 сторінкову розвідку на тему „Українська мова в провінційних школах Альберти“, згодом поміщену в Західно-Канадському збірнику НТШ), і найважливіше, 12 березня 1973 р. в клубі „Роял Гленора“ з членами кабінетного комітету освіти, міністрами Люї Гайндменом, Джимом Фостером та міністром праці д-ром Альбертом Гоголем; крім того з керівниками шкільних рад.

Продовження буде]

Українському плугатиреві в поезії присвячено

Є у Яра Славутича цікава збірка поезій „Завойовники прерій”, в якій поет оспівує нелегку працю „мирних воїнів плуга” і особливо зокрема звеличує плугатирів українських плугатирів. Яр Славутич також плугатир, але на ниві української поезії. Йому українському плугатиреві в поезії присвячена книга-збірник „Творчість Яра Славутича” (Статті і рецензії). Цей збірник вийшов нещодавно

Збірник „Творчість Яра Славутича” вийшов у видавництві „Славутич”, Едмонтон, Канада, упорядник проф. Володимир Жила. Збірник ділиться на

три частини-розділи. Перша частина книги містить 30 статей про творчість Яра Славутича, причому творчість Яра Славутича розглядається не лише як поета, але також, як професора-науковця. В другій частині подані рецензії на багатий поетичний доробок поета. В орбіту зацікавлення взято передусім такі збірники: „Співає колос” (Авгсбург, 1946), „Гомін віків” (Авгсбург, 1946), „Правдоносці” (Мюнхен, 1948), „Спрага” (Франкфурт-на-Майні, 1950), „Пома” („Донька без імені” (Бусенос-Айрес, 1952), „Оаза” (Едмонтон, 1960), „Трофеї-1938-1963 (Едмонтон, 1963), „Завойовники прерій” (Едмонтон, 1968, друге видання, 1974), „Мудрощі мандрів” (Едмонтон, 1972), а також додані перекладні збірки поета. На жаль, до збірника „Творчість Яра Славутича” не додали останньої книги поета „Українська поезія в Канаді”, хоча на ній було багато рецензій. У третьому розділі книги вищені матеріали до життєпису Яра Славутича та його роду, відомості про його літературні вечори тощо.

Перша частина книги відкривається статтею упорядника книги проф. В. Жили під загл. „Правдоносці”. Аналізуючи поему „Правдоносці” рецензент проф. В. Жила пише: „Загально кажучи, ідеї „Правдоносців” посилюють філософську наснаженість визвольних мотивів творчості Славутича, збагачують його розуміння нашої історії, нашої сучасності та нашої культури, що робить людину вартісною для суспільства. Таким чином, Славутичева поезія стає конкретнішою у своїй суті, утверджуючи високу цінність Людини, що відважно несе у світ заповітну, вистражену думку”. І далі продовжує В. Жила: „Тараса Шевченка ми називаємо Кобзарем, Івана Франка — Камнярем, а нашого сучасника Яра Славутича, можна сміливо назвати Правдоносцем”.

Перу В. Жили належать ще декілька рецензій, в яких він оцінює творчість Яра Славутича. В рецензії „Нові поетичні обрії” рецензент звертає нашу увагу на збірку поезій „Завойовники прерій”. Він пише: „Його остання, сьома збірка поезій — „Завойовники прерій” — переносить читача в канадську далечину, до нових поетичних обріїв. Збірка присвячена пам'яті, перших українських поселенців у Канаді. У ній поет хоче до дрібниць, до найтоншого штриха охопити творчі зусилля українських поселенців, яких він називає завойовниками прерій”. І далі: „У „Завойовниках прерій” Славутич яскраво національний. Він носить Україну в своєму серці, у кожний рядок навантажує глибокий патріотичний зміст”.

Поглянь же, Боже, в дальній край!
Пошли посланця в Україну —
Мечем вогненним покарай
Неправду люту, кривду тайну!

На жаль в цій коротенькій статті неможливо зупинитися на всіх рецензіях проф. В. Жили. Цікава рецензія Б. Чопика „Неологізми Яра Славутича”. Б. Чопик зокрема пише: „Новаторами українського слова останніх часів треба безперечно вважати Павла Тичину з підсоветських поетів та, поряд інших, Яра Славутича — з еміграційних”. Б. Чопик подає словничок неологізмів Яра Славутича. Наприклад, він подає такі неологізми: біловір, білотканна, гранистий,

зеленошатний, імлавий, негавга, узмежок та інші. В цікавій рецензії проф. Яра Рудницького „Стилістичні функції канадизмів у поезії Яра Славутича” рецензент аналізує вплив канадизмів на поезію Яра Славутича. Він пише: „Славутич відомий як мовний пурит. Він не раз не два виступав на захист чистоти української мови в статтях, книжках, промовах і рецензіях”. За словами Яра Рудницького поет наближає читача до країни та її мовної специфіки, тобто надає своїй поезії місцевого кольориту. Тему мови поета продовжує в своїй статті один з наших чільних мовознавців Дмитро Кислиця у статті „Славутичева мова”. Я. Савка в статті „Гетьманська ідея у творчості Яра Славутича” пише: „Яр Славутич добре розуміє, що без традиції лицарського меча й цивілізаторського чину плуга не може постати сильна українська держава, що зберегла нас від „трудного життя” від наруг”. Як зразок гетьманської ідеї в поезії Славутича він наводить уривки із поезій поета. Ось, наприклад:

О де ви, лицарі
затяг?
Де ваша слава світова?
Немає пробити ваші
стязи
Поєс осмитою трава?
(уривок з „Слава Мазепи”)

Цю ж тему продовжує в своїй рецензії І. Сидорук в статті: „Постаті Мазепи у світовій літературі та в поезії Яра Славутича”. Огляд поетичної творчості Яра Славутича робить д-р Б. Романенчук у своїх двох рецензіях: „Клясик чи романтик?” До визначення стилю Яра Славутича і в рецензії „Поетична творчість Яра Славутича”. В першій частині книги знаходимо рецензії Л. Мурович, М. Щербак, В. Державина, П. Малия, Е. Райс, Б. Рубчака, П. Кізка, А. Юрняка, Б. Мазепи, А. Власенко-Бойцун, О. Буйняка, О. Малицького, Л. Гумецької та рецензії англійської та французькою мовами, на жаль, газетна рецензія не дозволяє зупинитися детально на всіх рецензіях та статтях.

Друга частина книги присвячена багатому поетичному доробку Яра Славутича і містить 84 рецензій на різні збірки поета. Василь Барка в рецензії на „Рершу збірку поезій „Стиглий колос” (Авгсбург, 1946) пише: „Підсумувати враження від збірки Яра Славутича

можна короткими словами: „гарна книжечка, що безперечно привабить увагу читачів, особливо молоді, яка шукає в поезії правдивих і яскравих картин життя”. Гр. Шевчук рецензуючи збірку „Гомін віків” (Авгсбург в рецензії „Поезія пластичного образу” відзначив: „Гомін віків” — друга книжка поезій з небагатьох явищ у потоці макулатури, що затоплює наш книжковий ринок”. Про третю книгу поезій О. Мир подав таку рецензію: „Славутич пише просто, але за цією простотою, як правило, прихована майстерна складність”. Дмитро Чуб рецензуючи поему „Донька без імені” пише: „Рецензована „Донька без імені” належить до найновіших і чи не найкращих його творів”. Д-р Василь Луцій пишучи про збірку „Оаза” зазначає: „Українська еміграційна поезія збагачилася „Оазою” знаного українському суспільству поета й науковця Яра Славутича”. Про шосту збірку поезій „Маєстат” дуже цікаву рецензію написав Іван Овечко: „Маєстат” — незвичайно адала назва збірки поезій про булаву, хрещатий меч, шаблю, Полтавську битву, герби, Мазепу, про „велич королів” і „згату греко-сі... на лоні втрачених полів” та про все те, що зв'язане з маєстатом булави, герба Тризуба і слави”. Оцінюючи збірку поезій „Трофеї” Віктор Маньківський пише про збірку, як про визначну культурну подію. „Видання „Трофеїв” є визначною подією в культурному житті української еміграції. Цю книжку читатимуть спершу тисячі, а згодом — сотні тисяч, бо Яр Славутич збагатив історію української літератури”.

Про сьому збірку поезій Яра Славутича „Завойовники прерій” Леонід Полтава в своїй рецензії пише: „Головна ідея — ідея нової збірки поета Яра Славутича — дійсно нова і дуже важлива для кожної української людини за кордоном: Україна є не лише на Рідній Землі, там за океаном — вона є там, де є українська людина”. Віра Ворскла в своїй рецензії на восьму збірку Яра Славутича „Мудрощі мандрів” пише: „Узяти хоч би „Слово”, у вінок Шевченкові, де Славутич на весь голос говорить про слово Кобзаря: „Вона збуло і росте, як мста! Вона німим розкоує уста...”

У третьому розділі читач довідається про життєвий шлях поета Яра Славутича. Яр Славутич розповідає про історію

ВІСТІ З „ТРИЗУБА”

Початок спортивного сезону копаного м'яча починається вже в неділю 17-го вересня ц. р.

Перша дружина „Тризуба”, яка змагатиметься в найвищій класі Філадельфійської Ліги, у своїх перших лігових змаганнях зустріне з сильним противником дружини „Джермен-Гунгарія”.

Змагання відбудуться в неділю, 17-го вересня ц. р. на площі Сентрал-Гай при Брод-Самервілл вул., о год. 2:30 по полудні, а резерва „Тризуба” гратиме з резервою „Джермен-Гунгарія” о год. 12:30 на тій самій площі.

Просимо, підтримайте нашу команду і приходьте численно на змагання „Тризуба”.

слова „Славутич”. Так, поет пише: „Зустрівши слово „Славутич” у збірці „Україна” М. Рильського, а потім у вірші „Плач Ярославни” А. Малишка, поет, в той час двадцятирічний студент мовно-літературного факультету Запорізького педагогічного інституту, так ним захопився, що вперше подумав, чи не взяти б його собі за літературний псевдонім”. Перші поезії, підписані Яр Славутич уперше надруковано в часописі „Нова Україна”. Але про все це читач довідається, коли прочитає збірку „Творчість Яра Славутича”. Також для себе читач знайде цікавий матеріал про Михайла Жученка співзасновника НТШ. Михайло Жученко — це дід Яра Славутича. Любителю української пісні цікаво буде довідатися про історію популярної пісні „Карпатські січовики”. Є у третій частині книги багато матеріалів про літературні вечори поета. Вкінці книги подані численні знімки Яра Славутича, а також поезії, присвячені Ярові Славутичеві. Ось, який шарж присвятила Ганна Чернінь поету:

Знали Шіллера ми й Гете,
Двох мислителів німецьких,
Третій виринує у гетті,
Яр Славутич молодечий.

А мені залишилося поради любителю поезії познайомитися із збірником „Творчість Яра Славутича”, а поетові побажати, щоб ще ряснішою була його поетична нива, і щоб блукаючи своїм Чумацьким Шляхом він порадював нас новими збірками поезій. І попросити його — Так тримати!

Віталій Лехтер

85-РІЧЧЯ „СВОБОДИ”

(Закінчення зі стор. 2-ої)

го в Америці і Канаді не збудуємо.

Святкуємо різні ювілеї, людей, парафій, священників, бо треба шанувати тих, які щось роблять, а не сплять! А „Свобода” не мала часу на сон! Її життя таке бурхливе, як і історія нашого поселення в Америці і Канаді, як історія України.

Як видержала „Свобода” 85 років такого життя в американському морі? Таке питання поставив нам редактор великої чикагської газети „Чикаго Трибун” на 70-літній ювілей „Свободи”. На це питання можна знову відповісти словами О. Грушки. „...Народу руський! Ти показав еси, яка в тебе сильна віра, яка в тебе терпелівість, яка в тебе стійкість. Слава, слава та честь Тобі”.

Витримала „Свобода” 85 років, бо її підвалини, підвалини УНСоюзу були тривкі і оперті на правді та праці для свого народу. В неділю, 17 вересня, буде в Чикаго Бенкет в честь „Свободи”. А вранці тієї неділі в українських церквах відбудуться молебні за спокій душі редакторів „Свободи” і „Українського Тижденика”: о. Григорія Грушки, д-ра Луки Мишука, Омеляна Ревюка, В. Лотоцького, Степана Шумейка та інших. Коли мова про імпрези і бенкет, в Чикаго, то я словами першого редактора „Свободи” з-перед 85 літ запрошую громаду: „Прійміть, прийміть і повітайте „Свободу” як свою”. Прийдіть та повітайте її в дні, коли їй „совершилася” 85 років!

Українська Вільна Академія Наук у США

з глибоким смутком повідомляє, що 11-го вересня 1978 року, упокоївся

бл. п. д-р мед.

ТИМІШ ОЛЕСІЮК

член-кореспондент Академії.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 16 вересня 1978 р. на Українському Православному Цвинтарі в С. Бавид Брук, Н. Дж.

Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття. Управа Академії

Український Інститут Америки

повідомляє зі смутком, що в понеділок, 11-го вересня 1978 р., після довшої хвороби, відійшов у Вічність

бл. п.

ПАВЛО ЧОРНОМА

найстарший член Інституту.

ПОХОРОН — у четвер, 14-го вересня 1978 р., о год. 9:30 ранку з української церкви в Істпорті, Л. Ай., Н. Й.

Родині Покійного — глибоке співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Друзів і Знайомих, що 7-го вересня 1978 року відійшов у Вічність, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, на 88-му році життя, наш Найдорожчий БАТЬКО, ДІДО і БРАТ

бл. п.

ІВАН МАРТИНОВИЧ

бувший лісничий Стараян біля Перемішля, учасник Визвольних Змагань.

ПОХОРОН відбудеться в понеділок, 11-го вересня 1978 р., о год. 10-й ранку з похоронного заведення до церкви св. Миколая у Грейт Медов, Н. Дж. Після Св. Літургії, зложення Тлінних Останків на парафіяльному цвинтарі.

Горем прибігті:

донька — ОЛЬГА РАВЛЮК з мужем РОМАНОМ
внучка — ОКСАНА ПРУТИНЯК з мужем ТОМОЮ
2 Сестри в Україні і 2 Сестринки в Америці
Ближча і дальша Родина в Україні й Америці

в Сороковий день відходу на вічний спочинок нашого Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСА

бл. п.

ГРИГОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО

в суботу, 23-го вересня 1978 року, о год. 8:30 ранку

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в церкві св. Ів. Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.

за спокій душі Покійного.

Дружина — ЕРНЕСТИНА
ДІТІ І ВНУКИ

ЗВІТУЮЧІ РІЧНІ ЗБОРИ

ЦЕРКОВНОГО КОМІТЕТУ

при церкві св. Володимира в Українському Селі в Глен Спей, Н. Й.

відбудуться

в суботу, 23 вересня 1978 р., о год. 3 по пол. в залі під Церквою.

Просимо всіх мешканців Села і Власників будівничих площ взяти численну участь.

ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ

КОМУНІКАТ

Українського Спортивного Осередку „ТРИЗУБ” у Філадельфії, Па.

УПРАВА УСО „ТРИЗУБ”

отрим подзе до загального відома Українському Громадянству, що

БЛАГОСЛОВЕННЯ ПЛОЩІ-ЗЕМЛІ

на улаштування

Спортивного Культурного Центру

відбудеться

в неділю, 8-го жовтня ц. р., о год. 2 по пол.

Просимо зарезервувати собі цей день і прибути численно відвідати нашу посілість.

Слідкуйте за дальшими нашими повідомленнями в пресі і радіопрограмах.

УПРАВА УСО „ТРИЗУБ”

Трой, Амстердам, Коговз і околиця!

В неділю, 24 вересня 1978 р., год. 3-тя по пол.

в залі Українсько-Американського Горожанського Клубу при 3 Геллер вул. в АМСТЕРДАМ, Н. Й.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС

міст: ТРОЙ, АМСТЕРДАМ, ГАДСОН, КОГОВЗ, ВОТЕРВІЛІТ і ПІТСФІЛД, Масс. та ОКОЛИЦІ,

в яких розміщені Відділи чч.: 13, 57, 150, 266, 476 і 477

В цих Зборах повинні взяти участь Урядовці, Конвенційні Делегати і Представники згаданих Відділів.

У Зборах візьме участь —

Василь Оріховський, головний організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Павло Шевчук, голова
Іван Дурбак, Василь Колодій, секретарі
Михайло Савків, касир

До Вп. Членів Українського Метрополітального Відділу ПАБНА, Інк. в Нью Йорку

ПОВІДОМЛЕННЯ

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО МЕТРОПОЛІТАЛЬНОГО ВІДДІЛУ ПАБНА

повідомляє, що згідно зі статутами і на підставі ухвали Управи з дня 13-го червня б. р.

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

дня 16 вересня 1978 р., о год. 6-й веч.

в приміщенні Дому Організації УВФ при 136 Друга Авеню в НЬЮ ЙОРКУ, Н. Й.

з таким пропонуванним порядком нарад:

1. Відкриття Зборів.
2. Вибір Президії Зборів.
3. Ухвалення правосильності Зборів і прийняття порядку нарад.
4. Вибір Номінаційної Комісії.
5. Прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів, які відбулися дня 10 вересня 1977 р.
6. Привіт.
7. Звіти:
 - а) Голови Відділу за уступаючу Управу.
 - б) Фінансового Реперента.
 - в) Голови Товарницького Суду.
 - г) Голови Контрольної Комісії.
8. Запити і дискусія над звітами.
9. Удільнення абсолютній уступаючій Управі.
10. Звіт Номінаційної Комісії і вибір Управи на чергову каденцію.
11. Внески і побажання до нововибраної Управи.
12. Закриття Зборів.

В разі недостатнього числа приваних членів, Збори відбудуться годину пізніше без огляду на число приваних членів.

Збори радо вітатимуть приваних гостей і представників громадських і політичних установ.

УПРАВА ВІДДІЛУ

НЕДІЛЯ,
17-го ВЕРЕСНЯ 1978 р.
Год. 5-та по пол.

ЛІГОВІ ЗМАГАННЯ
ПЕРШОЇ ДІВІЗІЇ
ШЕЙФЕР ЛІГІ

ПЛОЩА
FARCHERS GROVE
UNION, N.J.

ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ — „ВІСЛА”, Гарфілд

Збільшуються ряди українських фармацевток в Чикаго

Мгр Марта Городилівська

Мгр Христина Данилишин-Цюлко

Мгр Марта Залужка

Мгр Марта Ткачук-Роман

Присмню нам поділитися доброю вісткою, що в минулих роках в Чикаго покінчили п'ятнадцять молодих українських жінок та трох чоловіків фармацевтичній студії та почали свою практику в околицях Чикаго.

Цього року покінчили фармацевтичній студії українських жінок. Всі вони є членами „УЛТПА“, фармацевтичної секції.

Фармація — це „права рука“ медицини, що вимагає також пильних і довгих студій, але зате дає жінці-професіоналістці почесне й пожиточне місце в догляді народного здоров'я.

Тепер дозволимо собі коротко подати їхній життєвий і студійний шлях (в позбучному порядку): мгр Марта Городилівська є дочкою мгр Ірини та д-ра Юрія Городилівського. Вона була ученицею середньої школи Імакулята та Школи Українознавства Української Учительської Громади, склавши матуру з відзначенням.

Університетські та фармацевтичні студії закінчила вона в Ілліноїському університеті. Фармацевтичну практику відбвала Марта в українській аптеці Огаста в Чикаго.

Після закінчення своїх студій та одержання диплома магістра фармацевції, почала вона працювати фармацевтикою в шпиталі Еджвотер.

Мгр Марта є старшою пластункою куреня „Лісові Мавки“ та членкинею танцювальної групи та театральної студії при парафії св. Володимира і Ольги в Чикаго. Вона також є членом 51-го Відділу УНСОЮЗУ.

Мгр Христина Данилишин-Цюлко є дочкою пані Ксені і д-ра Ярослава Данилишинів. Вона народилася в 1954р. в Чикаго, де закінчила середню освіту й школу українознавства з відзначенням. Університетські та фармацевтичні студії закінчила вона в Ілліноїському університеті. Під час студій відбвала вона практику в Мерсі шпиталі і медичному центрі на протязі 5-ох років.

Мгр Христина є членом українського Пласту та була виховницею і команданткою пластових таборів на оселях „Беркут“ і „Новий Сокіл“. Тепер належить вона до старшого пластунаського куреня „Лісові Мавки“. Христия була також головою студентського Т-ва „Обнові“ та членкинею хору „Спудей“ при українській католицькій катедрі св. о. Ніколая. Вона також є членкинею 51-го Відділу УНСОЮЗУ та УРСОЮЗУ. 3-го вересня вийшла вона заміж за магістра Адріана Цюлка.

У червні 1978 року закінчила вона успішно клінічну фармацевтичну практику в медичному центрі при Ілліноїському університеті.

Ілліноїському університеті і Медичному центрі. Тепер заведе фармацевтичну практику в медичній клініці.

Мгр Марта Залужка є дочкою пані Лідії та д-ра Романа Залужких. Марта закінчила народну школу при катедрі св. о. Ніколая і середню школу Джозефінус в Чикаго. Рівночасно відбвала курси українознавства та склала матуральний іспит в школі при парафії св. Володимира. Опісля продовжувала вона науку українознавства на вищих педагогічних курсах Учительської Громади.

Марта брала також активну участь в житті пластової станиці в Чикаго. Вона покінчила різні вишкільні курси в Школі Булавних та була виховницею, виконуючи різні функції в пластових таборах. Належить теж до УСП-го куреня „Спартак“, а також є членом хору „Спудей“ та брала участь в турне цього хору по Європі.

У літньому семестрі цього року закінчила вона свої фармацевтичні студії в Ілліноїському університеті та склала професійний іспит на виконання звання фармацевта в Ілліноїському стейті.

Рівночасно зі студіями відбвала вона фармацевтичну практику в різних аптеках міст Чикаго, а найдовше в аптеці Резурекшн Госпітал.

Тепер вона працює фармацевтом в аптеці при медичній клініці.

Мгр Марта Ткачук-Роман є дочкою пані Софії та д-ра Ллі Ткачук-Романа. Вона народилася в 1954р. в Лейквуд, Огайо, а початкову школу закінчила в ст. Джозеф школі в Давнерс Гров, Ілліної.

Опісля поступила вона до середньої школи в Назарет Академії в Ля Грендж Парк, де брала участь в оркестрі й виступала на сцені.

Марта успішно закінчила Школу Українознавства при катедрі св. о. Ніколая та належала до українського Пласту і до студентського хору „Спудей“. Фармацію студіювала вона в Ілліноїському університеті, коледж оф Фармасі та в червні 1978 р. одержала диплом магістра фармацевції. Від липня цього року мгр Марта відбвала практику в шпиталі при парафії св. о. Ніколая і клініці Чикагського університету.

Д-р Павло Пундій (референт дозвсту УЛТПА)

БАТЬКИ! За'явіть заможу ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб забезпечити їм кращу майбутність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Конференція українських бібліотекарів в Чикаго

Цьогорічна річна конференція Українського Бібліотечного Товариства Америки відбулась в Чикаго 27-го червня, в рамках річної Конференції Американської Бібліотечної Асоціації, з якої УБА є афілійоване. Того ж дня перед полуднем відбула свою сесію Слов'янська і Східно-Європейська Секція Асоціації, якою проводив уступаючий її голова, д-р Євген Петрівський з Колорадського університету та на якій були прочитані три доповіді і між ними мгр Едварда Касинця, бібліографа Українського Науково-Дослідного Інституту при Гарвардському університеті. Сесію цю закінчено проголошенням складу нової Управи Секції, до якої ввійшли два українці — д-р Евстахій Гуменюк із Західно-Ілліноїського університету, як голова та мгр Касинець, як заступник голови і майбутній голова. У цьогорічній програмі наради Слов'янської і Східно-Європейської Секції були також відвідання українських церков та культурних й економічних інституцій, подібні до таких же відвідань польських культурних установ Детройту та околиць, що відбулась під час минулорічної конференції в Детройті. На жаль, однак, ці відвідання, через брак достатньої організації, в Чикаго не відбулись.

Конференція УБА відбулась у вечірніх годинах у тому ж приміщенні, б. „Конрад Гілтон“ готелі з участю біля 20-ти бібліотекарів. Під час наради, що ними проводив мгр Микола Кравчук, заступник голови, прочитано дві доповіді: д-ра Романа Вереса „Збереження українських архівних матеріалів“ та мгра Кравчука „Індексування українських періодиків“. Коментатором доповідей був д-р Дмитро Штогрин, який у своєму слові між іншим повідомив присутніх про подібну бібліографічну сесію, що відбулась в виді панелі під час цьогорічної конференції ПКУС, у висліді якої покликано до праці окрему Комісію, що в її склад увійшли: Марта Тарнавська, Роман Державський, Василь Верига, Е. Касинець і Д. Штогрин. Завданням цієї Комісії є поробити всі підготовчі старання з метою започаткувати індексування доступних основних українських періодичних видань та часописів. Під час наради кооптовано до цієї Комісії мгра Кравчука і на пропозицію д-ра Любомира Винара рішено, щоб для її праці зорганізувати Дораду Рад, у склад якої входили б представники українських наукових організацій та інституцій в ЗСА й Канаді.

Н. Н.

THE USSR vs. DR. MIKHAIL STERN

SOVIET "JUSTICE" vs. HUMAN RIGHTS

The only tape recording of a trial smuggled out of the Soviet Union.

Edited by AUGUST STERN.

Translated from the Russian by MARCO CARYNNYK

267 pages — hard bound.

Price: \$9.95

Postage and handling one dollar.

New Jersey residents add 5% sales tax.

"SVOBODA" BOOKSTORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

How to MAKE WORKING for peanuts PAY OFF by George Washington CARVER.

George Washington Carver made more than 300 products from peanuts. By doing so he revolutionized the agriculture of the South. And he made working for peanuts pay off.

Today, folks who buy U.S. Savings Bonds know how to turn peanuts into cold, hard cash. When you buy Bonds through the Payroll Savings Plan, you're letting those hard-earned dollars you make work for you automatically.

So join over 9½ million Americans who took a hint from a man who worked for peanuts. Buy United States Savings Bonds.

A few peanuts now can shell out a lot of savings tomorrow.

E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4½% the first year). Lost, stolen or destroyed Bonds can be replaced if records are provided. When needed, Bonds can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

A public service of this publication and The Advertising Council.

Закінчено виставку Е., Ю. і Я. Козаків та сезон на Кобзарівці

Гантер (і. к-н). — На закінчення вже 17-ї з черги індивідуальної мистецької виставки Едварда Козака, в останніх роках разом з своїми синами, професійними мистцями Юрком і Яремом, відбувся в п'ятницю 18-го серпня на великій залі мотелю „Ксеня“ у Гантері, на Кобзарівці, розваговий вечір, що його відкрила і ним проводила Ульяна Люболич. Іван Керницький — Ікер прочитав свій спомин, присвячений пам'яті трагічно в минулому році загинулому Володимирові Кобзареві „Пригода в лісі“: була там загадка також про Михайла Мороза, як той малював один із своїх неспростованих гірських пейзажів. Режисер Степан Крижанівський рецитовав текст Едварда Козака-Ека „Різні типи вакаційників“, при чому сам Еко тут же рисовав гротески-карикатури тих вакаційних типів. Ульяна Люболич відчитала вірш Зої Когут „Коліс“. Молоденька Лавруня Геруляк під власний аккомпанемент бандури відспівала вибрані нею із збірки 3. Лиська народні пісні „Кругом Мариноньки“, „Залезли стодолу“, „Ой, літає соловейко“ та на бажання численної зібраної публіки — лемківську пісню „Шли панни на шпацир“ — знаменито наслідуючи напів наших сільських дівчат. Поет Богдан Нижанківський — Бабай відчитав свої вірші „Сходи“, „Драма“, „Мій квіт“, „Тарганчик“.

„Мода“, „Ідеальне подружжя“ і „Ромчик“. Вечір проходив під гаслом „Добі побачення“ і в тому дусі закінчив його ред. Іван Кедрин, пригадавши, що він відкривав теж 17 років тому першу виставку Е. Козака і що 17-го 24-го червня цього року та звернув увагу, що він „на руку“ Мистецтві, бо ось із 73-ох його експонатів у каталозі виставки залишилися на стінах вже тільки нечисленні. Подякував пані

Олі Кобзар за продовження традиції її незабутнього чоловіка Влодка Кобзара, що створив був ту чудову літню оселю, і побажав мистцям Кобзарівці та всім привітним, щоби в наступному році зібралася на 18-ту виставку роду Козаків. Вечір закінчився прийняттям для гостей. Літній сезон на Кобзарівці продовжувався ще до початку вересня п. р. до „Дня Праці“. Цьогорічний літній сезон на „Кобзарівці“ був не гірший, якщо не кращий за попередні: приїхали постійні й нові гості з далеких міст, як Чикаго, Детройт, Філадельфія та з різних міст Канади, доказавши свій сантимент до тієї відпочинкової оселі в Кетскільських горах та її власників. 12-го серпня відбулося на місцевому цвинтарі посвячення пам'ятників на могилах Володимира Кобзара та його сестри Олі Черник, яка також померла в присутності минулого року. Присутніми були коло 200 осіб.

Книжка про Григорія Китастого

Для увічнення творчої праці віртуоза-бандуриста і композитора Григорія Китастого в скорому часі вийде збірник заходами і фінансуванням, недавно створеної фундації імені Івана Багряного Центрального Комітету УРДП. Збірник Гр. Китастого вийде під фірмою музичної секції Української Вільної Академії Наук під редактуванням професора Сиракського університету проф. Якова Гурського.

Збірник містить автобіографію Григорія Китастого, статті сучасників, громадський аспект його життя, пресові відгуки про капелю бандуристів з працею якої пов'язане тісно його життя, наукові статті з музикознавства, рецензії на твір „Битва під Конотопом“ до тексту Петра Карпенка-Криничі.

Окреме місце займуть присвяти Китастому та понад сто сторінок нотних текстів Григорія Китастого до слів багатьох українських поетів еміграції та України. Буде подано також неопубліковані музичні твори Гр. Китастого переважно ноти для ансамблів бандуристів. Як відомо, завдяки Григорієві Китастому та капелі бандуристів, що її він очолює багато років, створено на всіх континентах землі ансамблі та капелі бандуристів, переважно молоді. Він був на „нинішньому“ пропагансому бандури між молоддю. Завдяки йому ми маємо групи бандуристів в Чикаго, Мінеаполісі, Філадельфії, Детройті, Елґард-Госені, Торонто, Сен Кетерінс,

Клівленді, Сомерсет та інших містах.

Видання Григорія Китастого матиме понад 300 сторінок вмістити багато фотографій з різних ансамблів.

Збірник Григорія Китастого можна передплатити по зниженій ціні ще перед виходом його цього року. В м'якій оправі — 10 доларів, в твердій — 15 доларів. Після його видрукування ціна вища. Передплату надсилайте чеком на адресу фундації Івана Багряного: Bahriany Foundation, Inc. 420 Woodhaven Place, Philadelphia, Pa., 19116 USA.

О. К.

A. E. SMAL & Co. REAL ESTATE & INSURANCE

1733 Springfield Avenue

Maplewood, N.J. 07040

(201) 761-7500

РЕКОМЕНДУЄ:

Ірвінгтон, Н. Дж. — 3-родинний, 5, 513 км., бл.з. Мейфелду, в д. добром. стані, добрий дохід з рену, 2 гаражі. \$52,500.

Лівінгстон, Н. Дж. — 1-род., 7 км., 3 спальні, 2 ланки, вповні модерні, вел. площ., в д. добром. стані, низький податок. \$81,000.

Заінтересованих просимо

голоситись до нас по

ближчій інформації.

Columbia County

"IDEAL FAMILY OPERATION"

Country Grocery Store (Groc. meats, produce, deli & gas). Grosses \$150,000

yrl. Studio Apartment over store for rent. Price \$60,000 Plus stock. Call after 6 p.m.

(518) 943-9519

BUSINESS SERVICE

Columbia County

"IDEAL FAMILY OPERATION"

Country Grocery Store (Groc. meats, produce, deli & gas). Grosses \$150,000

yrl. Studio Apartment over store for rent. Price \$60,000 Plus stock. Call after 6 p.m.

(518) 943-9519

ПОШУКУЄТЬСЯ ГОСПОДАРЯ (Maintenance) на постійну працю на Союзівці

Також КЕЛЬНЕРКУ на постійну працю.

ПЛАТНЯ ПІСЛЯ УМОВИ. ГОЛОСИТИСЬ: SOYUZIVKA — UNA Estate

Kerhonskon, N.Y. 12446

(914) 626-5641

У всіх правних справах, таких як: розводи, тестаменти, ім'я, граційні справи, спадщини, випадки, справи зв'язані з нерухомістю, трансакції майнових справ кривих, які живуть в Україні або в Польщі, прошу звертатися до:

WASYL NEZOWY

consultant for LOUIS KONOWALY attorney

Години урядування тільки за домовленням.

Room 803, 1411 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19102

Telephone (215) 563-3332

ВІДИЙШЛИ ВІД НАС

ПЕТРО ЛІЗЕНЬ, член УНО Відд. 292 св. Івана Хрестителя в Детройті, Міч., помер 28 травня 1978 на 74 році життя. Нар. 1903 р. в Завадці, Калум, Україна, а членом УНС став у 1958 р. Залишив у спадку дружину Анастасію (Ноті), сина Тараса Михайла, дочку Ірину та внучку — Тараса Михайла, Джерфред Річарда, Роббі, Михайла. Похорон відбувся 30 травня 1978 р. на цвинтарі Голі Сенульчер в Саутфілд, Міч.

Вічна Нову Пам'ять! Стефан Федик, скар.

РОН В. ГУТМАН, член УНО Відд. 181 св. Василя в Ембридж, Па., помер 28 березня 1978 р. на 72 році життя. Нар. 26 квітня 1906 р. в Греті, Па., залишив у спадку дружину Міхалю, двох синів, дві дочки, 9 внучок, 1 правнучку, 3 братів і одну сестру. Похорон відбувся 31 березня 1978 р. на українському православному цвинтарі св. Петра і Павла в Карієті, Па.

Вічна Нову Пам'ять! А. Джула, скар.

ЮСТИНА СМАРШ, членка УНС Відд. 238 св. Євгена Ковальчука в Бостоні, Масс., померла 24 лютого 1978 на 72 році життя. Нар. 28 листопада 1905 р. в Україні; членом УНС стала в 1964 р. Залишила в спадку дві сестри: Марію Захарук в Кембріджі, Масс., і Юлію Радик в Арлінгтоні, Масс. Похорон відбувся 28 лютого 1978 р. на цвинтарі Мовит Говн в Бостоні, Масс.

Вічна Ів Пам'ять! Секретар

ВЛАДІСЛАВ ТРИЛЕВІЧ, член УНС Відд. 175 св. Миколая в Детройті, Міч., помер 14 січня 1978 р. на 80 році життя. Нар. 1891 р. в Україні; членом УНС став 28 лютого 1931 р. Залишив у спадку трох синів: Стефана, дві дочки: Софію і Катерину. 20 внучок і багато правнучок. Похорон відбувся на цвинтарі Голі Сенульчер, Саутфілд, Міч.

Вічна Нову Пам'ять! Ярослав Вазюк, скар.

ЯРОСЛАВ ГРЕЧУК, член УНО Відд. 208 Т-ва Запорозька Січ у Вупасет, помер 6 травня 1978 на 67 році життя. Нар. 15 квітня 1911 р. в с. Товсте, Україна; членом УНС став у 1941 р. Залишив у спадку дружину Анну, сина Росома, О. Стефана і Юрія, брата Михайла та 7 внучок. Похорон відбувся 9 травня 1978 р. на українському православному цвинтарі св. Михайла в Вестоні, Масс.

Вічна Нову Пам'ять! Л. Гардінг, скар.

ІВАН БОГАН, член УНО Відд. 225 Т-ва Запорозька Січ в Брукліні, Н. Я., помер 3 липня 1977 на 63 році життя. Нар. 1914 р. в Брукліні, Н. Я., членом УНС став у 1958 р. Залишив у спадку дружину Софію і сина Алана. Похорон відбувся 4 липня 1977 р. на цвинтарі св. Петра в Ліберті, Нью Йорк.

Вічна Нову Пам'ять! Вілліам Цюна, скар.

СЕМЕН ВАЛЕНТИН, член УНО Відд. 225 Т-ва Запорозька Січ в Брукліні, Н. Я., помер 9 грудня 1977 р. на 68 році життя. Членом УНС став у 1958 р. Залишив у спадку дружину Анну і дочку Марію. Похорон відбувся 18 грудня 1977 р. на цвинтарі Олівія Гора в Маскет, Кейс.

Вічна Нову Пам'ять! Вілліам Цюна, скар.

ІВАН ДУМА, член УНО Відд. 94 ім. Маріяна Шамовича в Гемптрі, помер 17 травня 1978 р. на 85 році життя. Нар. 15 березня 1893 р. в Україні. Залишив у спадку сестру Катерину Волох в Детройті, Міч. Похорон відбувся 20 травня 1978 р. на цвинтарі Грішуд Меморіал Парк у Фінксі, Аріз.

Вічна Нову Пам'ять! Роман Татарський, скар.

FARMS & CO. HOMES

CASCADING STREAM 8 secluded acres, beautiful setting. 3 bedroom country home, amidst towering pines. Plus small barn. \$55,000. KOPP OF KERHONKSON, N.Y. Dial: (914) 626-7500

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 17-го ВЕРЕСНЯ 1978 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76-й Відд., о год. 1-й по пол. в укр. кат. школі при Сенфорд і Айві вул. Проситесь чл. прийти і вирівняти залеглі вкладки. — В. Боарський, предс., Т. Клебан, кнс., Ю. Демчук, фін. скар.

HELP WANTED

ДО ЧИЩЕННЯ ВІКОН
Досвід чистення в апартаментах. Повний час. ВИСОКА ПЛАТНЯ, комісове і бонус; заручення. Голоситись щільні тижнями.
FLATIRON
1142 Madison Ave. (85th St.), N.Y.C.

MOULDER
(RUBBER PLATES)
Experienced or will train on the job, for appointment.
Call (201) 864-6500

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ
УНСОЮЗУ!

REAL ESTATE

В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ на ФЛОРІДІ
нові хати з всім модерним влаштуванням.
5 кімнат, від \$25,000
5 кімнат, гараж \$31,500
7 кімнат, 2 гаражі \$45,500
7 кімнат, „спліт-леवल“ \$65,000

„ГАРДЕН ГОМС“
5 кімнат, гараж \$32,500
На дві родини \$65,000
Ділянки під хату від \$ 8,000

SUNNYLAND REALTY
Stephen Kowalchuk — Realtor
855 N. Park Ave., Apopka, Fla. 32703
(305) 886-3060

9-кімн. дім, коло Союзівки — \$33,000.
6-кімн. дім, три акри землі — \$50,000.

70 акрів землі, серед стейтового лісу, гірський потік, асфальтова дорога, за акер \$750,00.
19 акрів землі, коло Союзівки — \$18,000.

STEPHAN OLEKSIW
Licensed Real Estate Broker
Rock Haven Rd., P.O. Box 348
Kerhonskon, N.Y. 12446
Tel. Kerhonskon (914) 626-7692

Обмежено продается акрові БУДІВЕЛЬНІ ПАРЦЕЛІ по \$3,000,000- 2½ акрові по \$8,500,00, або разом 11 акрів за \$32,000,00 із 2,500 ялових дерев на будівельний матеріал; модерна хата — \$40,000,00. Все в ELDRED, N.Y. ПРИ ДОРОЗІ 32 (ОКОЛИЦІ ВЕРХОВИНА — УРСОЮЗ). Ця інвестиція дасть Вам поважний дохід.
Тел. (914) 557-8741

HELP WANTED — FEMALE

ПОТРЕБНО
НЯНЬКУ
до дво-річного хлопця. Піклування у нас або у власній домі, 5 днів в тижні, по 8 годин. Філадельфія і околиця.
Тел. (215) 473-2636

ДО ВІНАЙМУ

До винайму нова р'язана ГУЦУЛЬСЬКА ХАТА, з гарним гористим кра